

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 90349

(13) C2

(51) МПК (2009)
A01G 23/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) СПОСІБ РЕКОНСТРУКЦІЇ НАСАДЖЕНЬ НА КРУТОСХИЛАХ

1

(21) а200805148

(22) 21.04.2008

(24) 26.04.2010

(46) 26.04.2010, Бюл. № 8, 2010 р.

(72) АГАПОНОВ МИКОЛА НЕФЕДОВИЧ, БАБИЦЬКИЙ ЛЕОНІД ФЕДОРОВИЧ, АГАПОНОВ ГЕННАДІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, КУВШИНОВ АНДРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(56) RU 2035853 C1, 27.05.95.

RU 95108662 A1, 20.03.97.

RU 2040876 C1, 09.08.95.

RU 2021693 C1, 30.10.94.

RU 2232489 C2, 20.07.04.

SU 1646522 A1, 07.05.91.

2

(57) Спосіб реконструкції насаджень на крутосхилах, що включає проведення концентрованих вирубок шляхом зрізування дерев, прокладання під'їзних доріг на освоюваному схилі за допомогою нарізки виємковонасипних терас, формування лісокультурних майданчиків в міжтерасних просторах і нарізаних терасах в місцях знаходження пнів з частковим їх викорчовуванням, розпушування ґрунту на полотні терас в місцях знаходження пнів і посадки рослин, заліснення концентрованих вирубок, який відрізняється тим, що концентровану вирубку дерев на поверхні схилів проводять на частково дотичних між собою своїми сторонами прямокутних ділянках, між якими залишають ділянки малоцінної деревної рослинності, при цьому нарізку виємковонасипних терас проводять через вказані ділянки, а зрізування дерев на згаданих ділянках здійснюють після заліснення концентрованих вирубок.

Винахід належить до лісового господарства, а саме до способів реконструкції насаджень на крутосхилах, і може бути використаний в лісгосподарському виробництві для підвищення продуктивності лісових насаджень в гірських умовах.

Найбільш близьким за технічною суттю до запропонованого рішення є спосіб реконструкції насаджень на схилах [А.с. СССР № 1646522 МКИ 5 А01G 23/00. Спосіб реконструкции малоценных насаждений. - Опубл. 07.06.91. - Бюл. № 17.], що включає проведення концентрованих вирубок шляхом того, що зрізуються дерева, прокладаються під'їзні дороги на освоюваному схилі за допомогою нарізки виємочнонасипних терас, формування лісокультурних майданчиків в міжтерасних просторах і нарізаних терасах в місцях знаходження пнів з частковим їх викорчовуванням, розпушування ґрунту на полотні терас і посадки рослин, заліснення концентрованих вирубок. Таке виконання способу підвищує стійкість лісокультурних майданчиків на схилах і скорочує втрату ґрунтової вологи на випарювання у вегетаційний період року.

Недоліком відомого способу є те, що проведення концентрованої рубки в міжтерасних просторах переводить основну площу з лісопокритої у відкрити.

В результаті цього в значній мірі знижується стійкість міжтерасних просторів до розмиву.

В основу запропонованого винаходу поставлено технічне завдання удосконалення способу реконструкції насаджень в гірських умовах з досягненням технічного результату - поліпшення умов зростання посаджених рослин і запобігання утворенню розмивів.

Поставлене технічне завдання вирішується тим, що концентровану вирубку дерев на поверхні схилів проводять на частково дотичних між собою своїми сторонами прямокутних ділянках, між якими залишають ділянки малоцінної деревної рослинності, при цьому нарізку виємочнонасипних терас проводять через вказані ділянки, а зрізування дерев на згаданих ділянках здійснюють після заліснення концентрованих вирубок.

Сукупність вищевказаних суттєвих ознак є необхідною і достатньою умовою для виконання завдання, поставленого в основу винаходу, з отриманням технологічного результату - поліпшення умов зростання посаджених рослин і запобігання утворенню розмивів.

(13) C2

(11) 90349

(19) UA

Винахід ілюстрований малюнком (фиг.1 і фиг.2.). На малюнку зображені: 1 - освоювана ділянка схилу малоцінних насаджень; 2 - концентровані вирубки; 3 - ділянки малоцінних насаджень, що залишаються; 4 - виємочнонасіпні тераси. Концентровані вирубки 2 і ділянки, залишених малоцінних насаджень 3 на освоюваному схилі 1 формують у вигляді прямокутних ділянок. Виємочнонасіпні тераси 4 прокладають через ділянки залишених малоцінних насаджень 3.

Запропонований спосіб реконструкції насаджень на крутосхилах здійснюється в наступній послідовності. На освоюваній ділянці схилу малоцінних насаджень 1 проводять концентровану вирубку дерев 2 в замкнутих просторах прямокутної форми. Концентровані вирубки 2 розділяють між собою ділянками залишених малоцінних насаджень 3, які мають в замкнутому просторі ту ж прямокутну форму. Через ділянки залишених малоцінних насаджень 3 влаштовують виємочнонасіпні тераси 4. По полотну нарізаних терас 4 освоєних ділянок 1 доставляють на концентровані вирубки 2 корчівник-збирач і проводять корчування пнів і формування лісокультурних майданчиків. На підготовлених терасоподібних майданчиках висаджують сіянці або саджанці головних порід.

Через 6-8 років після посадки культур на концентрованих вирубках 2 приступають до другого етапу реконструкції освоюваної площі - зрізання дерев в ділянках залишених малоцінних насаджень 3, підготовці ґрунту і посадці нових лісових культур.

Розроблений спосіб реконструкції насаджень на крутосхилах випробуваний в Привітненському лісництві Судакського державного лісомисливського господарства на площі 2га. Літом 1998 року на схилі крутістю 17-26°, порослому грабінником, держидеревом, дубом пухнастим, шипшиною, глодом і так далі з проектним покриттям 0,3-0,5, через 50м одна від одної універсальним бульдозером ДЗ-109Б нарізалися виємочнонасіпні тераси шириною 3,8-5,0м. У міжтерасних просторах влаштовували концентровані вирубки у вигляді замкнутих

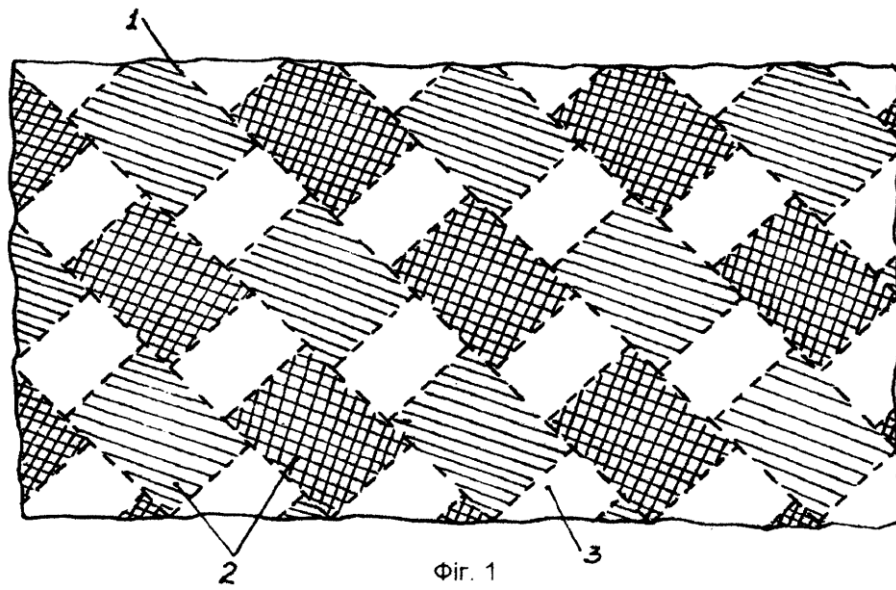
просторів прямокутної форми із сторонами 30-40м. Для того, щоб зрізати дерева і чагарники, використовувався мотоінструмент (МП-5 «Урал», «Секор-3» і ін.). Дереву заввишки більше 3м і діаметром 8см очищалися сокирою від гілок і складувалися в пачки на терасах. Звідти вони вивозилися на склад готової продукції трелювальним пристосуванням ТПР-1, що навішувався на трактор ДТ-75М. Порубочні залишки на концентрованих вирубках підгорталися і спалювалися на місці.

По влаштованих терасах на розчищені концентровані вирубки доставлявся корчівник-збирач ДП-25 (Д-513а) і проводилося формування на них лісокультурних терасоподібних майданчиків з частковим викорчуванням наявних пнів. Весною 1999 року на полотні майданчиків висаджувалися 2-річні сіянці сосни кримської та пицундської під меч Колесова. Літом 2006 року приступали до другого етапу реконструкції освоюваної площі - зрізували дерева на ділянках, залишених малоцінних насаджень. Ці ділянки мали таку ж прямокутну форму із сторонами 30-40м. Весною 2007 року, після вивезення заготовленої деревини і підготовки лісокультурних майданчиків на знову утворених концентрованих вирубках, проведена посадка лісових культур. На полотні майданчиків висаджувалося по 3 сіянці сосни кримської або пицундської.

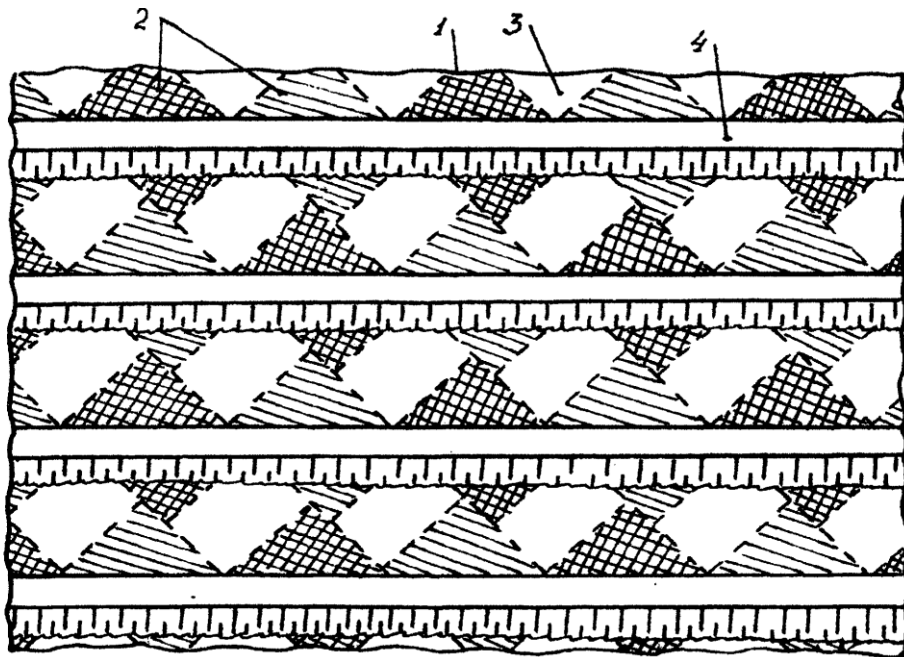
Виконання концентрованих вирубок у вигляді замкнутих просторів прямокутної форми з малоцінними насадженнями виключить утворення ерозійних процесів і поліпшить умови зростання посаджених культур.

Прокладка виємочнонасіпних терас через ділянки залишених малоцінних насаджень забезпечує організацію системи під'їзних доріг до концентрованих вирубок, що полегшує доставку необхідних механізмів і проведення основних робіт на них.

Таким чином, запропонований спосіб реконструкції насаджень на крутосхилах забезпечує поліпшення умов зростання посаджених рослин і запобігання утворенню розмивів.

Фіг. 1

Фіг. 2